

ne intrebămu obiectivitate, fora patim reșeu preoccupatiune, -- ce însemna acea manifestație? Cum trebuie să splice și consideră -- ai nostri și strainii? --

Credem că -- nici cei mai incarnati, si incapacinati magiari nu voru nega, cumca acele manifestatiuni -- nu sunt *fora grele cause*. Pentru că -- națiunea sassa, prudintă si circumspectă, nu este cugetabile a face, a lueră astfelui in publicu, in butulu conscientiei sale, că va neplacă, ba chiar vatemă si alarmă susu la potere.

Ei bine: nu ore primă si firescă causa a curagiului si decisiunii resolute a autorilor -- trebuie să fie: *consciintia*, că *nemultiamirea comună la națiunea sassa si -- chiar juriu imprejur de ea -- pretindea o astfelie de pasire, ca expresiune publică si sole a nemultiamirii?*

Cum? Ar fi cutesatu „matadorii sassi,” a pasi, a se portă asiā, -- a face afrontu publicu spiritului, politicei, ce domnesc susu in sferele magiare, déca ei sciau -- că vatema opinionea publica a elementului, pre care ei se radima -- diosu in poporu si -- chiar in sferele mai multe?

Cum? Prudintii si circumspectii sassi -- să se fie potutu decide, a desconsideră ordiniunea Ministrului Szapáry in privintia colorilor nationali, déca domnii sassi tieneau că acea ordinatiune are cătu de pucina indreptare, cătu de pucina basse legale, intru estinderea ei pona acolo, pona unde orgoliulu si nebunia siovinișmului magiaru voiescu a o estinde?

Domnilor magiari, -- destepatiti ve canduva o data din alucinările vostre: -- conósceti o data, că sunteți pre calea retacirii, carea duce la prepaste!

Romanilor, -- vedeti voi, cum sassii si pricpeu dreptulu; cum lucra acesti sassi, pre cari voi ii tieneti de fricosi; pricpeci o data, că conóscerea dreptului seu insufia curagiu si celui ce nu-lu are de la fire; recunosceti deci, că ce rusine este a fi celu cu curagiu de la fire, fora curagiu pentru prostia sa!

Fratilor sassi, bagati bino séma, că -- eu prudintii si circumspectiunea vostra, astadi poteti ave locu, de cătu in partitul national opositionale; ori-ce intreprindeti afara de a cest'a, are să se impute numai d'o sretia!

In fine -- inca numai un'a:

Cine este capabilu d'a crede, că pentru fraiele magiare, de *libertate, patria, constituție magiara, poporale nemagiare si-vornuită de -- sangele seu, de legaturele loru naturali*; acel' atătu este de nebunu, cătu de la ridu este -- celu-ce pretinde acest'a dela ei.

Sibiu, in 10 oct. n. 1874

Astadi foile germane de aici publicara convocarea universitatii nationali sassi, la sessiunea ordinaria, pentru decernarea mai vertosu de cestiuni economice, precum este bugetulu si administrarea averii nationali. Diu'a de intrunire este pusa pe 16 noiembrie si totu de o data se dispusera alegerile de deputati.

Multu mai interesante si importante inse impare o epistola deschisa ce „Sieb. deutsch. Tageblatt“ de astadi o publica din partea dlui W. Hellwig, directorelui de la gim. infer. sassu din Reginulu-sassescu, catra Redactiunea lui „Hon“ din Pesta, despre unu incindinte si intr'unu touu, ce merita tota atentia naștră.

Ca de introducere am să atingu mai antaiu de totu -- două imprejurări, forte caracteristice.

Candu la ocașia atacului brutalu, din partea poterii, asupra gimnasiilor slovace nationali, „Albina“ a disu, că -- la slovac, ca la celu mai slabu elementu national, să face incepulum cu calumniarea, persecutiunea si nimicarea gimnasiilor nationali, apoi -- sicur are să vine rondulu pre gimnasiale romane, dupa aceea pre ale serbilor, si in fine pre ale sassilor atunci la unu locu publicu venindu vorba despre acest'a, unu d. magiaru, seu adeca magiaronu, presinte, tienendu-se bine informatu in privintia politicei coloru de la potere -- se espeptoră că, aci calculul lui Babesiu se va dovedi gresit, căci -- tocma gimnasiale sassi mai antaiu au să vina la ronda, fiindu acelea cele mai pericolose ciburi de unde se latiesce pangermanismulu!

Par că omulu a vorbitu adeverulu; de ora-ce abstragendu de la ataculu ce suferă de căbiștia umbra de preparandia romana din Déva, a carie prefacere in pura magiara -- a fost decretata de la urdirea ei si -- care prefacere potea urmă in pace si fora de ticaloșele insinuatii ridicule ce i se fecere, -- astadi secură viteziei magiare oblu se apropiu de gimnasiale sassc. Acetă pricepemu din epistolă deschisa de carea amintiram.

Altă ce avemu a atinge prea labilminte că -- precum magiarii in secole barbare numai prin fôrtia brutale supuneau si cucereau poporale, asiā astadi, de buna séma semtiendu si defectulu poterilor fisice, se pusera a practică totă manierele si apucaturele celei mai rafinate violente politice, prin insinuări ordene -- orbe si perusinate, prin scorniri si respondiri de cele mai infernali mintiuni prin agenti provocatori, propriamente spioni fora susfletu -- incercă a ajunge același scopu, adeca a impedece cultura si emanciparea celorloru o data veniti sub stepanirea loru si astă data de politică lui Beust dati preda nesa tiu-lu loru.

Si despre acestă ne covingo tenorea epistolei deschise ce anuntiram.

A fost cum ni spune dlu directoru gimnasiile din S. Reginu, pe la incepulum lui aug. a. c. candu trei domni, presentandu se ca profesori dela scolele reali din Bucaresta, dintre cari insa duoi mai nu sciau nemtiesce, (frumosi profesori de scole reali superiori!) cerura a vedé clasele si medilocele de instructiune ale gimnasiului sassescu inferior S. Reginu, care dorintia cu tota placerea li se implină, condusi fiindu -- in absintă directorului -- de locutienatorulu aceluia. Multe nu cautara, dar căte vediura, ossaminari superficialmente si -- mai intrebandu unele si alttele, pornindu aci satisfacuti.

Candu d'o data „Hon“ in nrulu seu din 17 sept. sicuru din condeciul unui a dintre acei trei vitegi -- vine cu o denunciatu in fricosiata asupra acelui gimnasiu despre carele asfirma, că -- precandu i lipsescu mai totă mediul de instructiune, „limba magiara o învăță numai asiā lateralmente, profesorii ne sciu nici unu eveniment din ea, si -- peste totu se învăță la cantică“ -- in absintă directorului -- de locutienatorulu aceluia. Multe nu cautara, dar căte vediura, ossaminari superficialmente si -- mai intrebandu unele si alttele, pornindu aci satisfacuti.

Acesta denunciatu -- vrendu-ne vrendu omulu, si aduce aminte de machinatii ipsissimae, cu cari s'a intrudusu procesulu de nimicire in contra gimnasiilor slovace.

Deci numitulu d. directoru alu gimnasiului, observandu periculu prin epistolă sa deschisa, esă de adreptulu a dă peptu cu elu. Laudatulu barbatu, dupa ce areta nerușinată mintiuna despre pretins'a lipsa de instru mîntă si medilöce de instructiune si de conosciintia a limbii magiare, apoi mi-spala capulu celu necuraturu alu denunciantiloru cu cea mai agera lesia a pedagogiei, logicei si moralei, respingendu-li cu tota rezolutiunea miserabilă insinuatu de spiritu pangermanu!

Nu pré suntemu dedati a audî din gur'a domnilor sassi si inca cu subsemnarea numelui -- astfeliu de vorbe resolute; dar marturisimus, că -- ele sunt pré la locu si si la timpu, de aceea vinu a luă notitia de ele, pentru d'a dovedi că -- sentu dejă si domnii sassi, cumca nu mai e gluma cu brutalismulu netolerantiei magiare.

Dlu directoru Hellwig se miră, că astfel de denunciatu si calumniile neonoste tocma in „Hon“ si-afla resuflarea: dar -- „Albina“ de multu a arestatu si dovedită că este chiar sistema, pre care o urma pona si uneltele orbe ale regimului magiaru, incătu cele mai infame atacuri si denunciatu siovinstice se îndrăpta in contra poporilor si resp. personelor nemagiare -- tocma prin mediocirea foiloru -- asiā numite liberali magiare, precum este mai vertosu „Hon“, „Magy. Polgár“ si „Ellenor.“

Va să fie unu metodu rafinatul d'a amagi lumea si prin acestă; dar -- mai amagi voru ei pe naib'a, căci masc'a -- celu pucinu la noi, de multu li s'a trasu de pe facia si -- nu mai este, cine nu li ar cunoscă acestu soiu de șomeni! —

Bage bina de séma, dirigintii celoru pucine gimnasiilor romane ce avemu, si candu li se voru prezenta spioni ca cei de la Reginulu-sassescu, intempine-i, precum merita acestu soiu de șomeni! —

Budapestă, in 11 opt. n. 1874.

In Francia de două sepoani alegerile pentru consiliile municipale generale preocupa spiritele in celu mai mare gradu; firesc, pentru că -- essindu si aceste alegeri din votulu universale si -- avendu a votă chiar tiéra intrégu, de ora-ce o diumatate din intregele corpuri representative municipali avă a fi innoita, fie-cine recunoscă, că -- resultatul alegilor are marea insemetate, d'a dovedi, care partita se bucura astă in Francia de cea mai generale partinire.

Acetă sciidu se intielege de sine, dar s'a si dovedită, că guvernul lui Mac-Mahon inca a pusu totă in miscare, pentru de a influența voturile in favoarea septenatului, carele apoi -- precum nici nu se mai negă, ascunde in senulu seu monarchismulu viitorului celui mai de aproape. Mai observămu, că alegerile decursera după nouă lege, votata de manachisti!

1380 de alegeri aveau a fi esecurate; din acestea 1340 din 83 de departamente sunt conosciute ca complinită, era 40 au să urme, resp. pentru unele au să se facă alegeri mai anguste.

Intre cei esiti prin sorte de innoita, erau pana aci 610 republicanii, er din alegerile noile au esită 620 de republicanii; va să dica -- acesta partita a cäscigatu dejă 10 voturi mai avendu a cäscigă celu pucinu par' la 20 prin alegerile posterioare.

Monachisti (legitimisti si orleanisti) intre cei esiti din functiune erau 630, si s'a realesu acuma numai 574; va să dica acesta partita a perduță 56.

Bonapartisti erau intre cei esiti 140, si s'a alesu acă 146; va să dica acesta partita a caseigatu 6 voturi.

Cele mai noile constatări după „France“ pre cari acestă le tiene deplinu corecte, scotu resultatul alegilor si mai favorabili Republicanilor, anum: 638 republicanii alesu; apoi ar mai restă alegeri anguste 74, cari déca ar esti republicane triumful Republicei ar fi nedubatibilu. —

De aci se vede că -- astadi la potere, monarchistii contrari adeca, sunt in perdere; a caseigatu numai Republicanii si Bonapartistii.

Si asiā nu ne mirămu, că „Laterna“ lui Rochefort vine a ni descoperi seriosu acelu complotu, după care „Mac-Mahon“ vediendu nepotintă monarhistilor ar ambla a redică pe fiului reposatului ex-imperatore Ludovic Napoleonu alu III la tronu, sub conditiunea, ca acel'a să ieșă de muiere pe flic'a sa! Tenu-rulu Napoleonu este acu de 19 ani, er fët'a presedintelui Republicei de -- 15 ani. Asiā este patriotismulu celor de la potere! —

Budapestă, in 1/13 opt. 1874.

Cele ce noi pronunciaramu in penultimul nr, adeca ingrigirile si temerile noastre, in privintia votului si resp. propunerilor sinodului episcopal din Carlovetiu, relativintă la statutul congresului, -- astadi astă adverire semnificativa in colonele „Lloyd-utung.“ pururiă forte bine informatu si pururiă moderata in cestiunile controvesei serbesci.

„Ung. Lloyd“ si-ncheia reportulu seu asiā:

„Pentru protocolul sinodale in sinulu deputatilor congresuali continua a domni nemultiamire. Dupa dile de atâtă esperintă, precum le petrecă biserică serba in decursul anilor din urma, cum episcopatul mai potu să afle oportunu, a merge inca mai de parte de cătu in votulu seu separatu de la 1871? Eppulu Angelicu cu multa istetimă sciu să traga sinodulu in partea sa. Acuma -- spiritele sunt alarmate si deci -- vădă cei ce le-au iritatu, cum le vor molcomi. Atât'a e securu, că domnii episcopi n'aveau trebuința de acă provocare.“

Paralelu cu acestea -- nouă ni se scrie din Carlovetiu, si inca din parte forte ami ca si simpateca patriarchului, cumea „prin actul sinodului episcopal“ -- pe d'o parte, er pe d'al'a, prin sustinerea tiranelor mesură si dispositiuni ale administratiunii provisorie in privintia domniului Dalia, -- prin cari bietul poporu este redus la conditiuni, cum nu poate fi nici in Turcia, sub pasii cei pagani, in cătu stă se ieș lumeni in capu, ca să scape de o sōrte de cătu care mai misera nu poate să fie, -- prin aceste două apucature infernali ale reactiunei clericali, pre care congresulu prin alegerea parentelui Iacobcovici de patriarchu credea a o fi desvalidat, -- pusetiunea Pré fericirei sale,

a nouui patriarchu, a devonitu in celu mai mare gradu espusa si -- grec.“

Nu numai ni se scriu acestea si ni se arăta specialmente gresielele, ci -- ni se cere intrenirea amicală-fratiesca. Dar noi -- cu petrecerea si predarea Pré fericirei sale in Carlovetiu, ni-am incheiatu competență si -- năne mai potem amesteca in afacerile de acolo nici chiar privatamente.

Veneratul betranu din fruntea bisericii -- scie bine că de ce cugetu am fost noi -- pururiă in cestiuni de acă natura si -- suntemu convinsi, -- că in momente grele si va aduce aminte de noi. —

Din Bucovina.

Septembrie in 28 1874.

Vinu a-mi continuă si incheiatu discursul cu domnii cu apelulu, pentru serbarea diley seculare dela impreunarea tiersi noastre romane cu Austria.

Dictei, domnilor cu Apelulu, că voi ca representanti ai capitalei tiersi, ve semtit indatoriti a luă initiativa la intreprinderea serbării jubileului intru aducerea aminte a impreunării Bucovinei cu Austria, si prin urmare a invită pre toti locuitorii tiersi, pre totă comunitate si corporatiunile să ieșă cu voi parte la acea serbare jubilară, ca să fia si să remana acăsta serbare impreuna cu monumentul ce vreti să-lu redicati, unu sunnunetrecatoriu alu bucurești comune, alu semnificatelor loru loiali si patriotic alu intregei poporatiuni si a contilegerii armonice, ce domnesc in tierra, candu este vorba de a se manifestă iubirea, credintă si devotamentele catre Austria, Imperatul si Dinastia.

Va să dica: unde este să se facă ceva spre binele si onorela tiersi, prin urmare, intru comună bucuria a ei; si unde mai este vorba, de a se manifestă iubirea, credintă si celelalte virtute frumosă ale loialității si credinței cătra Tronu si patria: acolo voi, domnilor dela Apelulu, ve semtit indatoriti, ca representanti ai capitalei tiersi, a luă initiativă, si a invită si pre locuitorii tiersi să ieșă parte, cu voi in contilegeră armonica, la acea actiune inițiată de voi.

Intra adeverat frumosu, si -- după parerea nostra -- demnu de capitală unei tiere, consciute de nătimea missiunii sale! Adresandu inso apelulu vostru, domnilor, catra toti locuitorii tiersi, cătra totă comunitate si corporatiunile din Bucovina, l'ati adresatu si cătra preponderantea parte a intregei poporatiuni a Bucovinei, adeca catra poporatiunea istorica, mosinéna, autochtona a Bucovinei, intru a carei parte ar fi după totu dreptulu să stee si primă -- ca să nu dicem unică competită, a reflectă asupra unui jubileu pentru impreunarea cu Austria a Bucovinei, pamentul si patriei sale celei străvechi si genuine. Apoi v'am rugă acu pre voi, domnilor dela Apelulu, să aveti bunetatea a ni spune voi, ca representanții capitalei acelei tiere, in care se află o atare poporatiune istorica, mosinéna si numerice preponderante -- a ni spune, dicu, că cugetandu si privindu voi, că acăsta poporatiune, -- a carei a carateru națională „limba, datine si obiceiuri,“ apoi si insușitatea istorica a pamantului acestuia omogenu cu caraterul respectivu alu poporatiunii lui, -- după cum vediu ramu din „Diplomă Imperiale“, citata de noi mai susu, -- sunt unică cauza si meritu, că orasulu ce-lu representanti voi, domnilor dela Apelulu, ve ornădă si ve preferă astadi cu avantajosă si onorifică indreptătire, de a luă in Bucovina -- ca într-o tierra „autonomă si de corona“ -- „initiative“ privindu voi domnilor, dicu, la acăsta poporatiune a Bucovinei si cogotandu voi domnilor, in simtiulu vostru de iubire si devotamente cătra Monarchu si Dinastia, si de bunavointia amicală si de contilegeră armonica cătra acăsta poporatiune, catra care acum in Apelulu vostru asisdere si inca eu atâtă sfabilitate ve adresati -- n'ati vediu, n'ati constatat, n'ati simtitu voi ore despre ea pana acum nemica, ce inca pote ar fi fostu coresponditoru si demnu de avantajosă pusetiune a capitalei Bucovinei, demnu apoi si coresponditoru loialității cătra Tronu si tiora, de a tienă comptu de ea si de a luă desricare initiativa in favorul si bunulu dreptu istoricu-natiunale a acestei poporatiuni, ca o atare, ce -- cum diseram -- e unică cauza, căci Cernautii deveni, din

un orasius cercuale, capital'a unei tiere de corona, unei tiere autonome a Bucovinei?

Motivale si basseas carapteristica, care le cunosceti si din istoria si din nemediat'a faptitate in tiéra, precum si din „Diplom'a Imperatésca“ din 9 decembre 1862, ba si din „legile fundamentali de statu“ ale Austriei — acele motive si acea basse carapteristica, dicu, — considerate si apretiuite de insasi gratiositatea si dreptatea Monarchului, a M. S. Imperatului *Franciscu Iosif I.* — (ca se numai pomenim aici si de Imperatulu de fericta memoria *Leopoldu II.*) intru a dà Bucovinei — pentru diferint'a limbei, datinelor si obiceiurilor poporatiunii sale de cele ale marginasiei Galitie, autonomia administrativa si a o redică la rangulu de Ducatu, — nu merita ele inaintea vóstra domniloru nici pre departe óre atât'a consideratiune, cătă valóre are la voi initiarea si arangearea jubileului, ce vreti sè lu faceti? Séu de ce n'ati luatu si voi din partea *capitalei* macar odata initiativ'a, si anume intru o nisare enuntare in sensulu motivelor si bassii carapteristice a acelei „Diplome Imperatesci?“ Ori pote că sunt urmările si parintescele intențiuni — ce cu tota apriarea se vedu si se cunoscu din gratiosole si justele cuvinte ale mentiunatei Diplome Imperatesci, apoi afara de aceea si din legile fand. de statu ale Austriei si anume din articolii 14, 15, si 19 ai acestoru legi — atât de flatate, respectate si realmente de implinite in tiera, incătu sentiul vostru de loialitate, spre a li mai veni din parte-ve, din partea capitalei tieri, in óresi-care ajutoriu macar morale, nu este nici de cum provocatu si atinsu?

A! pote că nu sciti cum stau intru adeveratu trebile in tiera si anume, ba mai cu séma la poporatiunea aceea a Bucovinei, carea este despre o parte istorica si din veacuri ereditaria a pamentului acestuia, éra din alta, in preponderante majoritate in tiéra? Nu sciti pote, ca sè nu ve enumerámu si sè nu ve espunem aici „legionulu“ de apesari si strimbetati ce le pate acésta poporatiune istorica si autochtona in tiera — nu sciti pote, că poporatiunea — ce dupa cum tiene gratiosu si justu comptu despre acést'a si insa-si Diplom'a imperatésca din 1862 — secli intregi, cu armele si cu sangele seu propriu a luptat in contra sementielor barbare, pentru ca sè-si scutésca pamentulu, limb'a si datinete sale, si spre a lasá descendantilor sei o „mosa“, pre care noi si voi, domniloru dela „Apelu“, astadi ne nutrimu? Nu sciti pote, că acea poporatiune — descendente din colonele lui *Stefanu*, despre carele, cine si ce barbatu a fostu atât de tiera acesta, cătu si pentru crestinete si civilisatiune, constatéa asiderea gratios'a „Diploma Imperatésca“ mentionata — e astadi in proportiune cu elemintele venite in tiera dupa impreunarea Bucovinei cu Austria, moralmente coplesita, si mai că se vercole dejă sub completitudinea pericolului, de a se vedé, mane poi-mane, elotisata cu totulu, in patria si pamentulu seu propriu?

Ce! dicemu „pote“ că nu sciti. Nu sciti asisi cu buna séma pentru că voi diceti in spelulu vostru, că *Bucovina* a luatu dela impreunarea ei cu Austria „unu sboru rapede spre desvoltare“, si că „resultatulu stralucit“ al acestui periodu, alu impreunării Bucovinei cu Austria, suut „binecuvantările manóse ale — culturei progresive.“

Bravo, domniloru! bravo, daca sciti, cum stau re vera lucrurile in tier'a, a carei „capitala“ o representati, si totusi asiá vorbiti. Bravo si déca nu sciti, cum si ce se mai lucra si urmádia si mai departe in largulu si lungulu Bucovinei, de cătu dela gradin'a publica si pana la „Steinerisches Brähnhaus“ in capitala!

Acésta alternativa e deci dara pote si propri'a causa, de ce voi, domniloru dela „Apelu“ — in scopulu „intreprinderei unui jubileu in memor'a impreunării Bucovinei cu Austria, cum si a compunerei „Apelului“ celu adresati in acésta cestiune la intréga tiera, — n'ati aflatu de trebuintia, respectivamente de bine, a mai invitá si pe incrediutii poporatiunei istorice si originali a Bucovinei si de pe mai departe, decătu numai dintre limitele Cernautiloru . . . . . Si totusi intrég'a tiera o provocati, ca in „contielegerea armonica ce domnesce in Bucovina“, se — asculte apelului vostru!

Se ve fia de bine, domniloru, o astu-feliu de atitudine „amicabile si binevoitorie“ catra poporatiunea indigena si istorica a Bucovinei, si o astu-feliu de „contielegere armonica“ cu acésta poporatiune, vrrendu *capital'a Bucovinei* a manifestă — ca sè cugeto si sè créda lumea, că intru adeveru e asiá! — Puteti fluncari si mai departe cu atari fruse frumóse la audiu, si apoi ca sè impuneti tuturor locuitorilor tieri, tuturor comunelor si corporatiunilor, mai impregnati si colorati in gura — ca mai multora de ai vostri — placutele si modernele masaclicuri subire, credintia, devotamentu, supunere, loialitate etc: — noi inse din partea publicului mai mare in Bucovina, decătu cătu cum e dela gradin'a publica si pana la „Steinerisches Brähnhaus“, vom scîntia a pretiui demnitatea capitalei acestei tieri, si apoi a dou'a a cumpent valtoare si onestitatea acelor fruse in gur'a reprezentantilor capitalei.

Cătu pentru „Apelulu“ vostru, domniloru, adresatu si tramesu si poporatiunei autochtonne bucovinene: apoi parc-mi-se, că *intielegendu* ea bine ce vreti prim respectivete tirade sè faceti sè creda lumea, — de ce apoi n'ati intrebăt'o pre dens'a in scopulu jubileului din costiune, si in fine că *cine* in Bucovina pote se sente privitu cu acea fruse avantagioasa, că intru adeveru se bucura de „binecuvantările manóse ale unui resultat stralucit alu culturei progresive“ — ea, poporatiunea istorica a Bucovinei, la jubileulu vostru, mai că se va imbracá in doliu, va plange si va suspiná . . . . !

Caransebesiu, in 7 oct. n. 1874.

Celeco s'au scrisu in „Albina“ nr 68, că primariulu nostru dlu *I. Brancovicu*, nu e omulu bisericii si alu scole nóstre, este unu adeveru despre care nu mai incepe indoieala. A dovedit'o dsa a cést'a atatu de eclatante si de curendu in adunare gen. a municipiului, dar si in comitetulu parochiale, unde din respoteri influenti, ca sè nu se céra si decretedie infinitiarea a unei scole romane sub titlulu de confesionala, ci sè se desvinc numai o clasa de cea germana, sub nume de scola romana comunala, motivandu cu aceea, că — in confiniulu militare nu aru fi esistu nici candu altufeliu de scole*) — In daru au fostu tôte dovedile aduse de domnulu protteru, ca fostulu directore alu scoleloru gr. or. romane si serbe din fost'a granitia, dovedi pipaibili**) cumca aceste scole au fostu si sunt si astadi de caracteru invederatu confesionalu; in daru s'a esplicatu deosebirea intre scola confesionala si cea comunala si de alti barbati distinsi ce luara parte la siedint'a comitetului parochiale; căci tôte s'au resfrantu in cinismulu politieu alu Dlu primariu si alu consociului sei mameluci, carii intr'un'a se provocau la decisulu municipal, că ei nu voiescu alta scola, decătu acea, pentru care s'a declaratu municipiulu, adeca unelele, domniloru! fiindcă acolo s'a elaboratu si unu proiectu pentru regulara, cu concursulu domniloru *Bartolomei* si Mundrianu ca incrediut ai diecesei, si asiá se pretindea, că — déca astufeliu de barbati au potutu fi pentru infinitiarea de scola comunale, atare scola trebue sè fie buna, inca mai buna decătu cea confesionala de sub popi!***) Cerendu in urm'a acést'a dlu protteru sè se cetésca si proiectulu amintit, s'a disu că — nu este aci si nu se pote ceti! Éta caractere dara de romanu! Candu dlu Mundreanu, sciindu bine că ce a lucratu si proiectatu in comisiune, aci in comitetu cu o gura ca de leu, pledă pentru scola confesionala; ér pre dlu Bartolomei care si-trage lăf'a si tôte din spatele gr. orientaliloru, inca lu-cunoscemu. Dostulu că — in comitetu nu se potura cásigá mai multe

*) Dlu *I. Brancovicu*, precum se vede, a annciatu resbelu nu numai natunii, ci si bisericii, si mintii sanetóse. Ei bine, lu-rogâmu bagu de séma, déca i-a mai remasu unu picu de sufletu si pricepere, — că, pona la dualismu, celu ce ar fi disu — nu că essista, ci că e posibile in Austria o scola *neconfessional*, ar fi tre cutu de *prostul* seu *rebelu*. Ei bine; dlu *I. Brancovicu* — recunoscu macar acestu — nici chiar de cei ce lu-pórta astadi de nasu — nenegat adeveru. In fine: sè nu scie d. *Brancovicu*, că scólele confesionali sunt ale autonomiei nóstre, ér cele comunali ale omnipotenciei magiare? Red.

**) Da, pipaibili, pentru ómeni nedesbracati de semtiu nationale sanatosu, nu insa pipaibili pentru mameluci! — Red.

***) Vai si ér vai de noi, retacitii! Vedeti asiá schiopeta si cade biserica prin insisi fiui sei! Red.

voturi, decătu 4 din 13, pentru scol'a confesionala! Ce sè mai dicemu prin urmare, déca in sinulu Sinodului si a Consistoriului episcopal, carele cere si ordinedia cu intetire scola confesionala, se asta puii de naparea, cari prin muscaturi furisic, inveninedia si ucidu caus'a! — G. D.

L. Ciacova in 5 oct. 1874.

(Cestiunea de despărtire ierarhica a romaniilor din comun'a mista *Ciacova*, si — infaciarea lui Babesiu acă.) La staruintiele, resp. protestele romanilor din Ciacova, Delegatiunea congresuala romana nu aproba impacatiunea inchisita in 14 novembrie 1872, ci avisă caus'a la procesu; ér Delegatiunea congresuala serba află mai oportunu, a dispune o noua incercare de impacatiune; cea-ce Deleg. romana primi. Esira deci domineca in 15/27 sept. de nou comisiunile la faci'a loculu, anume din partea sorba D. A. Stefanovics si asesorulu consistorialu Staniciu, ér din partea romana protosincelulu Andrei Popu si referintele consistoriale Petru Petroviciu din Aradu, asistandu si dlu I. Bartolomei, secretariulu, ca representante consistoriale. Pertractarile tienura trei dile, si aci suscurse si referintele delegatiunale dlu Vincentiu Babesiu, carele — la expres'a dorintia a credintiosilor coreligionari si serbi si romani, in returnarea sa din caletori'a prin grănitia, venise la Ciacova.

Inse tôte staruintiele in acésta privinta remasera for' de resultatu; deórece serbii insistandu la stipulatiunile primei impacatiuni, nu voiau sè recunoscă pretensiunile romaniilor, carii cereau sè se imparta avereca bisericésca, parochiala si scolaria tôte in döue, adeca dupa proportiunea numerului sufletelor, pre cum acést'a s'a adoptatu de baza in punctulu IX alu Invoielei delegatiunali de Carlovetsiu, apoi fratii serbi sè aléga din döue parti — care li va place!

Diferint'a intre pretensiunile ambilaterali a fost: că romanilor din valórea intregei averi nemiscatorie, dupa o pretiuiro ecitabile se venia 28,000 fl. v. a. in acaror'a escontentare serbii nu se invioau a li dă mai multu decătu ce acordasera la prim'a impacatiune, adeca:

1. un'a casa situata la locu reutabile, estimata la 9000 fl.

2. edificiul comunu scolare peste drumu dela biserica, estimata la 6000 fl.

3. pamentulu apartienetoriu la scola cam 4½ jugere, estimata la 1100 fl.

Va sè dica acestea in valóre de 16,100
4. Un'a si ½ sesiune parochiala cu intravilance, adeca diumetate din intregu pamentulu parochialu;

5. din tôte utensiliele si rechisitele bisericesci si scolarii recunoscute ca comune — diumetate;

6. in bani gata dreptu desdaunare pona edificulu bisericei, sum'a de 4000 fl.

Si asiá peste totu din valórea efectiva, comuna, numai 20,100 fl, adeca mai pucinu cu 7900 fl de cătu pretiulu de diumetate ce li ar compete dupa normative.

Serbii negau indreptatirea pretensiuniei romanilor de diumetato, din motivu că ei serbii, ca negotiatori si meseriesi, pururia au contribuitu mai multu materialminte de cătu romanii; ceea ce inse romanii nu recunoscera de feliu, argumentandu, că pre timpulu zidi-rei bisericei romanii erau asiá-dicendu singuri, séu de nu acést'a, dovedibilminte fruntas in Ciacova, si pana nainte de vr'o 25 de ani, maioritatea forte precumpenitorie, pre candu serbii formau numai o minoritate neinscata, din cátiv'a negotiatori si maistori.

Astfelui ne voiudu nici un'a, nici alt'a parte a slabí din pretensiunile, măcar că dlu Babesiu mai la urma i succesa a capacitată pre romanii, arestandu cu cifre, că mai potu lasa din sum'a pretinsa, in care urmare romanii scaritara pretensiunea desdaunarii in bani, de la 11,900 fl. pan' la 8,000 fl. dar serbii nici la acést'a ne-invoindu-se, — caus'a romane in statulu in care dechiaraso Delegatiunea romana, adeca avisata la procesu, — spre mare superare a tuturor animeelor sincere!

Ciudati ni s'au arestatu si la acést'a oca-siune compatriotii nostri magioroni din Ciacova; ei tare se ingrijeau de presint'a dlu Babesiu, si asiá iute se pusera a reporta redactiunei dela „Neue Temesv. Zeitung, nr. 226 cum Babesiu, in returnarea din caletori'a sa agitatoria prin fost'a granitia militara, facu o saritura si la Ciacova, spre a indemná pre romani, se nu se impace cu serbii, ci sè céra procesu in contra loru!

Dedati acei ómeni pururiá a minti si mistifică, si aci fara rusine grabira a afirmă tocma contrariulu adeverului Apoi mai adausora cu unu felu de bucuria, că Babesiu, desă a poftit,* totusi nu fu intempinat cu splendore si pompa, ci descalecă la inventatoriul Nicolaeviciu, ca sè se reculéga dupa obosit'a-i caletoria — fara nici unu triumfu si succesu!

I s'a reflectatu Redaciunei dela „N Temesv. Z.“ cum serbii si romanii se pregatisera a intempiná la gar'a caleti ferata din Jebeliu pre Babesiu cu multe trasuri si alu petrece la Ciacova cu cea mai mare pompa; dar cum chiar elu a deprecatu, nici insinuandu elu cuiva diu'a si timpulu sosirei sale si ini-si inventatorii afandu numai asiá da ajunge-i, că-lu pazira căti-va la sosirea fiecarui trenu, precandu altii lu-asteptau de cătra Vlaicovetu in Ghiladu. Dar — sositu o data in Ciacova, apoi fu intempinat de numerosi intelectuali si numerosu popor romanu; ér cu de séra i se prezenta o numerosa deputatiune din fruntasii inteligiintiei serbe, in ospetari'a cea mare unde era incortelatu.

Cea-ce tocmai din tienuta si din min-tiunile pipaibile ale renegatilor si resp. matelucilor guverniali — credem a fi culesu cu securantia — e, că tocmai acestei cliche, de buna séma din inspiratiune mai nalta — nu i venia la scola impacatiunea amica intre serbi si romani, si — tocmai de ei trebue sè fie fost si sioptitu unora nepreceputi dintre serbi, si nu des mai cu multu Romanilor, că — nu merita. — si de asemenea pre d'alta parte unora simpli dintre romani, ca — sè nu se invoiésca mai cu pucinu, de cătu ce li compete, că la procesu serbi vor trebui sè pérda!

Scimu, ce mare si reu usturatori spinu este in ochii domniloror frati si solidari-tatea intre serbi si romani; apoi domnii pré bine sciau, că Babesiu intru interesulu aceliei a venit la Ciacova. Mai nainte — sióptele negre suspiciunau pre inventatoriul N. Nicolaeviciu, că ar impedecă impacarea asta data, dupa portarea numitului, acésta suspiciune nu mai incepe; deci — i gasira locu mai bunu, dar se si facura de risu, aruncand'o in capulu lui Babesiu. —

Fizesiu in Carasiu, 6 oct. n. 1844.

(Cauzele de despărtire bisericésca in Tolvadia, in Sanu-Georgiu si Berecutia, cu cari pentru acuma se incheiara incercările de impacatiune amica.) In comun'a mestecata Tolvadia, romanii pe temeiulu impacatiunei, in cheiate in anulu 1872, au intratu in posesiunea bisericiei; ér serbii au esit in scol'a ce li au cedat'o romanii; dar fiindu că romanii n'au fostu datu serbilor obligatiune formală despre sum'a de desdaunare ce li acordasera, Delegatiunea congresuala serba a dificultatul actulu de impacatiune si a dispusu reintroducerea statului quo ante, spre a ca-rui-a efectuire, protopresviterulu serbescu alu Temesiorii dlu Tabacovicu in 20 septem-bre a. c. acompaniatu de pretorele cercului esise la faci'a locului.

Despre acést'a avisandu-se administratorulu protterulu Alessandru Popoviciu, den-sulu insocitu de actuariulu Delegatiunei nos-tri congresuale, Petru Petroviciu, se infacișa in comună, undo apoi se complană tréb'a asiá că romanii, dedera serbilor obligatiunea poftita si remasora songuri stepani in biserica; adeca delaturandu dificultatile statulu de mai nainte nu se introduse. Cu o cale insa la acést'a oca-siune se impartira obligatiunile, banii, utensiliele si rechisitele bisericesci, conformu inviolei. —

Creditiosii dela Monastirea D. Georgiu si Berecutia inca in anulu 1869 au petitiunatu la congresu pentru despărtire de catra ierar-chil'a serba, dar comisiunile delegatiunali n'au ajunsu a merge acolo. Acuma fiindu comisiunea la faci'a locului, prin informatiuni a constatatu urmatoriele: Romanii din ambele acoste comune facu 678 de suflete; ei dorescu a fi in corporati la Metropoli'a romana, respective la Episcopia de Caransebesiu, inse ne-avendu

*) Prin cine? Pe ce temei si cu ce dreptu?? Dóra pe dreptulu de abusuri alu deákistiloru?! Pfin Report.

nici o avere propria bisericeșea, nici pamentu parochialu, nu sunt iu staro a-si zidi biserica, nici a destină o dotatiune pentru parochu.

A romasa deci, ca să se mai intielegă intre sine despre modulu si posibilitatea procurării de midiocele necesarie, in care pri-vintia si-voru tramite ulterior'a declaratiune la Delegatiunea naștra congresuala.

Astfeliu mercu totu casurile iusinuate de despartire ierarchica trecuta pîn stadiului incearcării de impacatiune amicale.

De altmintre ambele eccl d-n urma comune, adeca *Sanu-Georgiu si Berecutu*, fiindu curatul romane, inca in anulu 1869 prin fos-tulu Episcopu serbescu alu *Temisiorii Antoniu Naco* s'au cessu formalmente Episcopiei nôstre romane de *Caransebesiu* si aci despartirea ierarchica in sensulu invoiilei carlovitene nici că mai cră po lipsa; numai autoritatea nôstra diecesana s' se ingrigesea pîn faptic'a incorporare si organizare a parochiei, conformu statutului organicu. pp.

Teregova, optovre 1874.

Abusurile de potere a domilor-slugi trocu chiar si marginele abusului. Tirani eci mici, in zelul loru d'a si castigă merito naintea stepanilor sei, acu nu se mai indistulescu a abusă de potero numai in cerculu loru de activitate, ci — in orbi'a loru dupa merite, mergu pana a comite abusuri si afora de cerculu loru de activitate. Producemu aci unu casu de acesta natura, dupa cum se tempa atari in mai multe părți.

De candu eu domn'a dualistiloru, in tiere'e — domnite, si asuprile de magiaru, s'a inceputu peste totu fortarea serbării si a acelor dile de peste anu, cari nu ni le impune biserica nostra ea serbatori crestinesci. Poternicii dilei inse dorescu, ca totu omulu s' se roge numai Ddieului celu ungurescu; de aceea ei silescu apoi pe poporale nemagiar, ca s' serbedie multo dilo ce au insemmetate naționale numai pentru urmasii Hunilor si de cari beseric'a nostra nu ni spune nimica.

Trecendu de asta data preste multele serbatori ce ni se impunu, amentim numai cea a lui Stefanu *santulu*!

Este cunoscutu, că acestu Stefanu e in temeiatorulu statului magiaru Elu prin neobosint'a sa, intru a sugrumă libertatea conșcientiei, sili prin focu si feru pre poporele de sub sceptrul seu si pre vecini, ca să se inchine absolutisticului pontifice din Roma. Tempii obscurantismului redicara pe acestu Stefanu intre santi. Nici că e minune, de ora ce nu odata s'au facutu abusu de sublimile precepte crestinesci! Destulu că dela 67 in-eoce ungurii nostri si-au pusu carulu in petri, ca totu natulu s' redice in diu'a acestui Stefanu rugatiuni catra Ddieula poporului eu pinteni. Inceu cu 'ncetul au pasit domnii, cu bun'a si capacitatandu. In multe părți li-a si succ su, inse no in pucine dederu si de opusetiune. Cum si nu, canda beseric'a nostra nu scie de santulu unguriloru, er poporulu nostru trebuie totu de a un'a s' planga candu se bucura sugrumatorii sei. Domnii inse apucara baltagulu, ca s' inventie scola pre cei neascultatori. Asă s' a intemplatu in comun'a Teregova. Aci nu se serbase pan' acu diu'a santulu ungurescu. Pretorele *Pavloviciu* inse ambla dupa gratia coloru de susu. Elu dura a voitu, eu ori ce pretiu s' face si pe romani s' aduca jertfa santului magiaru. Pentru acestu scopu a invitatu pe protulu B. ca să anuncie si tienă serbatori'a. Acest'a insc — abstragendu de la defezetele ce ar ave — lueră forte co-recta in casulu de sub intrebare. Elu scia, că serbatorile lo preserie biserica, er nu szolgabiro-ulu; de aceea — desi dlu szolgabiro menă dinapoi la beserică pe toti cei ce stau sub poruncel'a lui — totusi preotulu B. nu numai nu voi se tienă serbatore, ci opri si pre clopotarin s' traga elopotele. Necasulu fù apoi mare, căci Mari'sa, dlu szolgabiro-u n'a potutu reporta mari lucruri, ca s' fie insomnatu in carteal celor binemeritati. A cercatul inse s' se resbune si se arete romaniloru, că — daca manca pita unguresca, trebus s' se roge Domnedieului ungurescu. A acusatu deci numai decatu pre protu susu la Mari'sa, dlu vici-spanu, si a cerutu suspendarea preotului prin consistoriu. Nu-su de aperatu multe din fap-

tele preotului B. peste totu; s'ar comite inse unu mare pecatu, pedepsindu-lu pentru acesta fapta, prin care densulu fece atrantu nerusinatiloru co vrea si ni pangarăseca si beseric'a. Am dori deci ca consistoriulu se pasiesca odata resolu si s' arce tiraniloru celor mici ca pana unde li e icerat s' mărga. Ni-ar paru inse forte reu, daca sar adeveri respunsulu datu de epu la acestasi ocasiune, fiindu intrebatu de unu preotu, că adeca: „D'apoi gos podii, ce mai intrebi? Daca porunecescu ei, apoi fă!“ Aceptămu lamuriri, căci noi nu voim ca beseric'a nostra s' devina unelă nomenii, ci dorim s' remana institutu curatul pentru educarea poporului conforme insusitiloru naturali a le lui. Serbatori de altu msntrea si asi avem destule, er daca ni-ar mai trebut, atunci evenu si noi destui martiri pentru fericirea Romanului. —

Noi mai multi.

Varietati.

(Logodna.) *Demetru Coroianu*, canonicu capit. in Gherla si *Anania Popu*, protopopu in Morlaca, anuncia, cumca fiili loru *Iulia Coroianu*, a.v. si *Carolina Popu*, sunt confidentati, er la 18 a l. c. st. n. vor serba cununia in Morlaca. Inmultiescă Dömne, ca nesipulu mării. —

(Societatea „Petr-Maiorū“) va tine primă siedintă generală din estu-tempu domineca in 18 l. c. v., la 3 ore d. m., in localitatea sa din strat'a Vatiulu, nr. 12.

Totu p. t. teneri romani din Budapest, sunt invitati eu totu respectulu, ca să binevoiescă a se inscrie pana in 18 l. c. n. de membri ai societății, căci in acesta siedintă va fi si constituirea societății.

Budapest, 13 octovre n. 1874.

Reprezentanti'a societății „Petr Maiorū“ (*Poesie poporali romane* tom. II. „Doin si hore.“) Acostu alu doile tomu din colectiunea mea de poesia poporali romane, culese in Bucovina si care va consta din 15 cole tiparite in optavu, pre charathia frumosă, va apară cu finea lunci op'vre a. c. st. v.

Pretiul unui esemplariu cu posturpo tu cu totu e: 1 fl. 10 cr. v. a.

Colectantii primosecă de la 10 esemplare unulu gratis. Domnii, cari si-voru procură de odata si cătu unu esemplariu din tom. I, ce contiene „balade“, li-se va dă esemplariul cu 10 cr. scadere.

Credu, că e de prisosu a mai vorbi aici despre pretiul si importantia poesiilor poporali romane pre campulu literaturii naționale, presupunendu, că acest'a o scie on. publicu romanu destulu de bine.

Un'a inso totusi mi-remane de amentit, si anume: asiu dor, ca de asta data s' siu ajutoratu cu mai mare caldura de catra on. publicu romanu, decum am fostu la tomulu antâi; s' nu siu lasatu in scirea Domnului si numai pre spatele mele, căci apoi eu cea mai buna vointia si cu tota silintă mea numi va fi nici docum eu putintia a proumă publicarea „Satireloru“, „Descanteeloru“, „Datineloru“ etc. etc. cari inca sunt pregatite pentru tipariu.

Déca asiu fi avutu unu numeru mai considerabile de prenumeranti la tom. I, atunci si tom. II ar si fostu aparatu; asă inso am fostu necesitat s' acceptu pana co cu mare greu mi-am secosu spesele pre tom. I si apoi am pusu pre alu II. sub tipariu.

Ce se atinge de on. domni, cari si-a prenumeratu tom. I. speru că cu aceea-si caldura me voru sprigni si acuma, procurandu-si cătu unu tomu si din „Doin si hore.“

In fine rogu pre toti domnii aceia, carora le-am tramsu cătu un'a s' mai multe căle de prenumeratiune la „Doin si hore“, s' miile intoreca celu multu pana in 30 optovre, ca asu-fel s' me potu orienta cu tramitera esemplarilor dorite si cu aceea, ori de voiute si in stare s' punu si tom. III „Satirele“ sub tipariu.

Acest'a rogaminto se referesce totuodata si la acci domni, cari voru binevoi si mi-se adresedie de a dreptulu. *)

Carnauti, 4/16 septembra 1874.

Simeonu Fl. Marianu,
teologu.

*) Tote diariile romane sunt rogate a publica-
ciștă invitat.

(Spre serie!) Domnii ce binevoira a primi manualul „Computulu din capu“, edatul de subscrisulu, suntu rogati a seusă erorile strecorate — fara voi'a mea in acostu manualu. Caus'a sunt — culegatorii de literi, cari nici dupa a 3-a corecta ra nu lucrara cu acuratetă. Binevoiesca acci dd. a indreptă dintre cele mai esentiali erori — urmatorele:

La pagin'a 10 deprenderea 3, nr. 5, in locu de 6 cr. are s' fie 9 cr.

La nr. 9 totu pre acea pagina, in locu de 3 ani, are s' fie 13.

La pagin'a 21, nr. 13, in locu de 8 ani are se fie 9.

La pagin'a 25, nr. 4, in loculu sumei de (69,) are s' fie (49.)

La pagin'a 27, nr. 2, in loculu sumei de (36,) are se fie (24.)

La pagin'a 29, nr. 2, in loculu sumei de (35.) are se fie (40.)

La pagin'a 37, in a 15. deprendere, nr. 3, in locu de (din 2 este 2/3,) are s' fie (2 este 2/3.)

La pagina 38, nr. 8, in locu de (1 si 1/11,) are s' fie (1 si 1/11)

Totu la acea pagin'a nr. 3, in deprenderea 16, in locu de 14 ore cu 70 cr., are s' fie: 70 ore cu 14 cr.

Totu aci la nr. 4, in locu de 75 fl. are s' fie 65 fl.

Beregsu, in 9 oct. 1874.

Andreeescu,
inventiatoriu.

„Societatea pentru cultur'a si literatur'a romana in Bucovina,“ prin onorabilulu seu comitetu vine a publica urmatorulu Concursu:

In poterea punctului 4 alu uricului Fundatiunii Pumnulene, si conformu punctului 8 alu acestui uricu s' a creatu două stipendie, unulu eu două sute: (200) florini, altulu cu una suta optu dieci: (180:) florini anualmente, rezervandu-si a complini la timpulu seu si pe cestu din urma pana la sum'a de 200 fl. pentru studie mai multe de specialitate de sciintie s' de arte, cari stipendie se voru dă conformu punctului 10 alu uricului numit, pe totu timpulu, co preserie legea absolvirea studiilor de respectiv'a specialitate ce a imbracisat' o stipendiatulu.

Cu acesta se deschide deci concursulu pana intru a 13/25. octombrie 1874, pana candu potentii voru ave a-si prezenta erorile Comitetului Societății subsemnate, documentandu:

1. că-su Bucovineni, de naționalitatea romane; 2. că au deplina cunoștința a limbii romane; 3. că au dreptulu de a incepe si a continua studiile de specialitate la vre una universitate s' de politehnica ori de artile frumosă.

Cernăuti, 20 sept./2 opt. 1874.

Presedintele: *G. Hurmuzachi* mp.

Secretariulu:

M. Calinescu, mp,

Piatiele de bani, efepte si grane.

Acesta rubrica lipsindu-ni de multu, de candu adeca a lipsit si Redactorele d-a casa, cauta s' o cultivamă érasi; căci este de interes mare, dandu directiune pentru milioane.

Cam două septemane sunt, de candu pretiurile stagnădia, adeca stau balta in tōte piatiile, s' o cultivamă érasi; căci este de interes mare, dandu directiune pentru milioane.

Vendiările do fărta s' nevoia, cu gramad'a, parte mare prin essecutiuni, — aceea a facutu, de pretiurile bune, cum erau, scadiu rapede, si — că granele nôstre se cauta pré pucinu.

Eta cursurile cele mai noue ale efeptorul la

Burs'a de Viena,

dupa inscrierile din 13 oct. 1874

Rent'a in argintu: 74. 10; in chartia: 69. 90; — sortiurile de statu din 1860, in-trege: 107.50; patratice: 111; — sortiurile de la 1864: 133. 50; — sortiurile instit. de cred: 164. 25; — sortiurile turc: — obleg. rurali ung 77. 50; banatice: 74. 50; transilvane: 74.50; bucovinene: 81.50; — acti-

nile institutului austr. de creditu: 243. 50; — actiunile bancii nationale: 983; — actiunile drum.de feru romanu: 42. 50; ung. orientali: 57.50; imprumutul ung. pentru drumur. fer: 97. 50; — agiulu arg: 104 — galbenii imper: 5. 25; napoleondorii: 8. 86; talerii prus: 1. 62.—

In asemenaro cu cursurile ce noi mai la urma publicaramu in lun'a lui iuliu, ceste de facia, in cătu pentru hârtii aparu ceva pucinu urcate, er in cătu pentru auru si argintu — in asemenea proporție scadiute: dar in lun'a lui septembre ele erau multu mai favorabili. —

Pretiurile cerealielor, despre cari repetim, că — mai nu se cauta, sunt cătu se pote de slabe si nesecure. Grădui celu mai bunu de căte 88 si 89 ponti, se viude cu 5 fl. 30—60 cr. metiulu; celu de medilocu, de căte 85 si 86 fonti cu 4 fl. 80. cr., pan' la 5 fl.; celu mai slabutu de cătu 83—84 ponti, cu 4 fl. 20 cr., pan' la 4 fl. 60 cr., totu cu terminu de trei luni.

Cucurudiulu — se vinde pentru viitorul maiu si iuniu cu căte 3 fl. 60—70 cr.; — ovesulu pentru octombrie cu 2 fl. 15—20 cr.

Secar'a, ordiulu, rapiti'a — de căte-va dile nici nu s'au notat.

Acestea sunt pretiurile in piati'a Pestoi; se intieleg deci că in piatiile de diosu, d. 6. la Aradu, Orade, Temesiora, ele sunt proportionalminte mai mici. —

Rogare.

Avendu subscrisulu a dă ratio cinu finale societății de lectura „Petr Maiorū“ in cestiuinea portretelor „V. Babesiu“, vinu prin acest'a a rogă pre toti acoi On. domni, cari au avutu bunetatea d'a luă asupra-si sarcină decoleclanti, ca să tramita subscrisului — alte Postgasse nr. 1. — negresit u pana la 1. noiembrie a. c. st. n. bani pentru portretele vendute, său esemplarile nevendute, cari se ceru din mai multe părți.

Budapest, 10 octobre 1874.

Pentru comisiune:

Atanasiu Barianu.

Publicații făcăbili.

Concurse:

Pentru statiunea inventiatorescu din comun'a Botinesci, protop. gr. or. alu Fagetului se scrie concursu pre tempulu de siese septemane dela prim'a publicare.

Emolumentele sunt: 63 fl. v. a. in bani; 10 meti de grâu, 20 meti de cucerudiu, 50 pd. de sare, 100 pd. de olisa, 12½ pd. luminari, 8 orgii de lemn, cartiru si gradina.

Doritorii de a ocupa acestu postu, au a-si tramtio recusele, instruite in sensulu statutului org. bis. — cătra dlu protop. Atanasiu Ioanoviciu in Faget.

Botinesci in 16 septembrie 1874.

In contilegere cu dlu protopopu:

2—3

Comitetulu parochiale.

Pentru ocuparea unei statiunei vacante de profesorul la gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu — prin acest'a se scrie concursu pana in 10/22 octombrie a. c. in care di se va face aleg